

Το Κέντρο Ευρωπαϊκού Συνταγματικού Δικαίου - Ίδρυμα Θεμιστοκλή και Δημήτρη Τσάτσου διοργανώνει

Σεμινάριο επιμόρφωσης με θέμα:

Δάνεια σε ελβετικό φράγκο

ΠΟΥ ΑΠΕΥΘΥΝΕΤΑΙ

Το σεμινάριο απευθύνεται κυρίως σε Δικηγόρους, Δικαστικούς λειτουργούς, προπτυχιακούς και μεταπτυχιακούς φοιτητές, και εν γένει σε νομικούς που ασχολούνται με τα δάνεια σε ξένο νόμισμα ή έχουν ακαδημαϊκό ή επαγγελματικό ενδιαφέρον σε ζητήματα τραπεζικού δικαίου και δικαίου προστασίας του καταναλωτή.

ΣΚΟΠΟΣ

Το ακανθώδες ζήτημα των δανείων σε ελβετικό φράγκο απασχολεί έντονα τη νομική (και όχι μόνο) επικαιρότητα ήδη από το 2014. Το γενικότερο ενδιαφέρον έγκειται στο γεγονός ότι κατά τη διάρκεια της χρονικής περιόδου των ετών 2006-2009 συνήφθησαν στην Ελλάδα περίπου 65.000 συμβάσεις δανείου σε ελβετικό φράγκο με συναλλαγματική ισοτιμία που ανερχόταν κατά μέσο όρο στο 1,60, ενώ σήμερα η ισοτιμία ανέρχεται περίπου στο 1,12.

Σκοπός του σεμιναρίου είναι να εξοπλιστούν οι συμμετέχοντες με εξειδικευμένες και ενδεδειγμένες γνώσεις γύρω από το δυσχερές νομικό ζήτημα των δανείων σε ελβετικό φράγκο, να κατανοήσουν την σχετική προβληματική και να καταφέρουν να αξιολογήσουν τις πιθανές λύσεις.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ

A. Εισαγωγικά

- I) **Τι είναι τα δάνεια σε ξένο νόμισμα**
 1. Οφειλή σε ξένο νόμισμα
 2. Διάκριση από την οφειλή με ρήτρα αξίας ξένου νομίσματος
 3. Νόμισμα (οφειλής, υπολογισμού, πληρωμής)
- II) **Ιδιαιτερότητες και χαρακτηριστικά των δανείων σε ελβετικό φράγκο**
 1. Τι είναι το LIBOR
 2. Συναλλαγματικός κίνδυνος
 3. Υπολογισμός δόσης
 4. Περιεχόμενο των συμβατικών όρων
- III) **Ιστορική αναδρομή**
 1. Χρονολογικά ορόσημα
 2. Η συναλλαγματική ισοτιμία €/CHF από το 1999 έως σήμερα

- α) Μ.Ο. ισοτιμίας €/CHF ετών 1999-2009
 - β) Διακύμανση ισοτιμίας από 02/2009 έως 02/2019
 - γ) Διακύμανση 20ετίας: από 01/1999 έως 02/2019
 3. Το επιτόκιο LIBOR από το 2006 έως σήμερα
 4. Ενδιάμεσο συμπέρασμα: σχέση ισοτιμίας και επιτοκίου
- IV) **Παραδείγματα δανείων - η επίπτωση της διακύμανσης της ισοτιμίας στη δόση και το άληκτο κεφάλαιο**

B. Ισχόν νομοθετικό πλαίσιο

- I) Οδηγία 2014/17 (άρθρα 23-24)
- II) Νόμος 4438/2016 (άρθρο 22)
- III) ΠΔ/ΤΕ 2501/2002 (Κεφ. Β.2. περ. x και xi)

Γ. Οι (πιθανές) νομικές βάσεις προστασίας του δανειολήπτη

- I) **Άρθρο 2 του ν.2251/1994: καταχρηστικότητα των ΓΟΣ συναλλαγματικής ισοτιμίας**
 1. Τι ισχυρίζεται ο ενάγων δανειολήπτης;
 2. Το περιεχόμενο των διατάξεων του άρθρου 2
 - α) Έννοια ΓΟΣ και αρχή της διαφάνειας
 - β) Ερμηνευτικοί κανόνες
 - γ) Γενική ρήτρα καταχρηστικότητας της παρ. 6
 - δ) Μαύρη λίστα της παρ. 7 (per se καταχρηστικοί όροι)
 - ε) Μερική ακυρότητα - βάρος απόδειξης
 3. Κατηγορίες συμβατικών όρων και εύρος δικαστικού ελέγχου
 4. Άρθρο 291 ΑΚ - Παροχή σε ξένο νόμισμα
 - α) Πότε δεν εφαρμόζεται το άρθρο 291 ΑΚ;
 - β) Οι όροι συναλλαγματικής ισοτιμίας είναι δηλωτικοί; - Οικεία θέση
 - γ) Αντίκρουση του άρθρου 291 ΑΚ στις θετικές δικαστικές αποφάσεις
 5. Τι προκρίνουν οι θετικές αποφάσεις;
 - α) Πλήρωση του κενού στις ατομικές δίκες
 - β) Πλήρωση κενού στις συλλογικές δίκες (;
 6. Κριτική των αποφάσεων που εφαρμόζουν το άρθρο 2
- II) **Άρθρο 338 ΑΚ: απρόοπτη μεταβολή των συνθηκών**
 1. Προϋποθέσεις εφαρμογής
 2. Η απρόοπτη μεταβολή των συνθηκών ειδικά στην περίπτωση των δανείων σε ελβετικό φράγκο
 3. Έννομες συνέπειες
- III) **Άρθρο 228 ΑΚ: αναπροσαρμογή των συμβατικών παροχών κατ' εφαρμογήν της αρχής της καλής πίστης**
 1. Συμπληρωματική και διορθωτική ρήτρα

Δάνεια σε ελβετικό φράγκο

2. Εφαρμογή των άρθρων 388/288 ΑΚ στις πιστωτικές συμβάσεις σε περιόδους οικονομικής κρίσης ή νομοματικής υποτίμησης
- α) Αμφοτεροβαρής σύμβαση
- β) Συνεργατική θεωρία
- γ) Κριτήρια που πρέπει να λαμβάνονται υπόψη
3. Η απόφαση ΕφΘεσσ 1663/2018

- α) Το σκεπτικό της απόφασης
- β) Αποτίμηση της απόφασης

IV) Λοιπές νομικές βάσεις

Δ. Νομολογία

I) Οι αποφάσεις του ΔικΕΕ

1. Ερμηνεία της Οδηγίας 93/13 για τις καταχρηστικές ρητρες
- α) Απόφαση ΔικΕΕ της 30.4.2014 στην υπόθεση C-26/13 (Kásler/Jelzálóbank)
- (i) Ερμηνευτική ανάλυση της απόφασης
- (ii) Οι εξελίξεις στην Ουγγαρία μετά την απόφαση Kásler/Jelzálóbank
- β) Απόφαση ΔικΕΕ της 20.9.2017 στην υπόθεση C-186/16 (Andriuciu)
- γ) Απόφαση ΔικΕΕ της 20.9.2018 στην υπόθεση C-51/17 (OTP Bank)
- δ) Απόφαση ΔικΕΕ της 14.3.2019 στην υπόθεση C-118/17 (Dunai)

2. Ερμηνεία της Οδηγίας 2004/39 (πλέον Οδηγία 2014/65) για τις αγορές χρηματοπιστωτικών μέσων - Απόφαση ΔικΕΕ της 3.12.2015 στην υπόθεση C-312/14 (Banif Plus Bank/Lantos)

II) Ο διχασμός της νομολογίας των δικαστηρίων της ουσίας

1. Αποφάσεις σε ατομικές δίκες
2. Αποφάσεις σε συλλογικές δίκες

III) Επικαιρότητα: το ζήτημα των δανείων σε ελβετικό φράγκο ενώπιον του Αρείου Πάγου

1. Επί ατομικής δίκης: αναμονή έκδοσης απόφασης της Ολομέλειας ΑΠ
- α) Τα πραγματικά περιστατικά της υπόθεσης
- β) Τι είχε αποφανθεί το ΠΠρΘεσσ;
- γ) Γιατί ο ΑΠ παρέπεμψε το ζήτημα στην Ολομέλεια;
- δ) Μερικές σκέψεις για την απόφαση της ΟΛΑΠ
- (i) Η ΟΛΑΠ θα κρίνει μόνο τη νομική βάση του άρθρου 2 ν. 2251/1994
- (ii) Ποια είναι η ορθή ερμηνεία του Γαζή;
- (iii) Επίκληση των αποφάσεων του ΔικΕΕ
- (iv) Έννομες συνέπειες της απόφασης της Ολομέλειας

- (v) Το νομικό οπλοστάσιο σε περίπτωση απορριπτικής απόφασης
2. Επί συλλογικής δίκης: αναμονή συζήτησης ενώπιον του ΑΠ
3. Νομοθετική ρύθμιση του ζητήματος μετά την έκδοση απόφασης του ΑΠ;

IV) Παρέμβαση - Η σύσταση/πόρισμα του Συνηγούρου του Καταναλωτή

V) Η από 20.12.2018 απόφαση του ΕΔΑΔ

Ε. Συμπεράσματα - Συνολική αποτίμηση

- I) Αποτίμηση: αδιαφάνεια των όρων ή απρόοπτη μεταβολή των συνθηκών;
- II) Ποια είναι εν τέλει η δίκαιη λύση;
1. Λύση με συνεκτίμηση των κανόνων περί ισοτιμίας/επιτοκίου που επικρατούν στην αγορά
2. Εφαρμογή άρθρων 388/288 ΑΚ
- α) Με βάση την Πρόταση του Συνηγούρου του Καταναλωτή
- β) Με εφαρμογή ισοτιμίας που θα εξαρτάται από το εκάστοτε τρέχον επιτόκιο
- γ) Με βάση το σκεπτικό της ΕφΘεσσ 1663/2018: αναπροσαρμογή του περιθωρίου κέρδους σε συνάρτηση με τη διακόμανση της συναλλαγματικής ισοτιμίας

Εισηγήτρια:

Η Αιμιλία Γ. Ευθυμίου είναι πτυχιούχος Νομικής του ΑΠΘ, κάτοχος ΜΔΕ στο Δίκαιο προστασίας καταναλωτή και Διδάκτωρ Εμπορικού Δικαίου της Νομικής ΔΠΘ. Τα τελευταία χρόνια διδάσκει προπτυχιακά μαθήματα στο Τμήμα Λογιστικής και Χρηματοοικονομικής ως Ακαδημαϊκός Υπότροφος του ΤΕΙ ΑΜΘ. Επίσης, διδάσκει τα μεταπτυχιακά μαθήματα «Ηλεκτρονικό εμπόριο» και «Τραπεζικό δίκαιο» στο ΠΜΣ «Οικονομικά και Δίκαιο των Επιχειρήσεων» του ΤΕΙ ΑΜΘ. Είναι τακτικός συνεργάτης στο νομικό περιοδικό Χρονικά Ιδιωτικού Δικαίου (ΧρΙΔ) και έχει συγγράψει πληθώρα μελετών και σχολίων επί δικαστικών αποφάσεων, με έμφαση στα δάνεια σε ελβετικό φράγκο. Έχει εκδώσει δύο μονογραφίες: 1) Η συγκριτική διαφήμιση, εκδόσεις Π.Ν. Σάκκουλα, Αθήνα, 2016 και 2) Η αρχή της διαφάνειας στο δίκαιο των Γ.Ο.Σ., εκδόσεις Π.Ν. Σάκκουλα, Αθήνα, 2013.

Δάνεια σε ελβετικό φράγκο

Ημερομηνία διεξαγωγής: 28/03/2019
Ωρες υλοποίησης σεμιναρίου: 16:00-21:00
Τόπος διεξαγωγής: Κέντρο Ευρωπαϊκού
Συνταγματικού Δικαίου (Ακαδημίας 43, Αθήνα)

Αξία συμμετοχής: 50 €

Προθεσμία δήλωσης συμμετοχής: 25/03/2019

Επιπλέον οι συμμετέχοντες θα λάβουν όλο το υλικό του σεμιναρίου (διαφάνειες PowerPoint), πίνακα βιβλιογραφίας / αρθρογραφίας, πίνακα νομολογίας

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ / ΔΗΛΩΣΕΙΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ

**ΚΕΝΤΡΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ -
ΙΔΡΥΜΑ ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΗ ΚΑΙ ΔΗΜΗΤΡΗ ΤΣΑΤΣΟΥ**

Ακαδημίας 43, 106 72, Αθήνα
Τηλ.: 210-3623089, 3623029, 3623736
Fax: 210-3390522
E-mail: seminars@cecl.gr
Website: www.cecl.gr